

Läges- och slutrapport

Regionala strukturfondsprogrammen
Nationella regionalfondsprogrammet

Del 1 - Lägesrapport

Avser innevarande rapportperiod. Ifylld rapport bifogas som fil (pdf) i Min ansökan under rubriken "Lägesrapport".

1. Grundinformation

Projektnamn Regionalt innovationskontor för life science	Ärende-ID 20302708
Stödmottagare KI Innovations AB	Organisationsnummer 556528-3909
Redovisningsperiod fr.o.m 20210322	t.o.m 20220331
Projektets startdatum 20210322	Projektets slutdatum 20220331
	Lägesrapport nr. 1, Slutrapport

2. Gör en övergripande beskrivning av projektets verksamhet

Beskriv övergripande vad ni arbetat med i projektet under aktuell redovisningsperiod. Redogörelsen bör innehålla beskrivning av:

- övergripande verksamhet
- hur ni arbetat mot mål och delmål
- eventuella avvikelser från projektbeslutet
- eventuella ändringar
- hur ni arbetat med horisontella kriterier
- vilka processer som initierats
- kommentarer kring eventuella aktiviteter och resor utanför programområdet.

Övergripande verksamhet

Förstudiens mål var att undersöka om ett behov finns för ett breddat innovationskontorserbjudande till innovatörer i stockholmsregionen.

Förstudien har kartlagt vilka intressenter, aktörer och målgrupper som har nytta eller intresse av att bidra till ett regionalt innovationskontor för life science.

Ett omfattande samverkansarbete har genomförts med Region Stockholm, främst med fokus på Typ4-fall (se vidare nedan). Ett arbete som bland annat resulterat i en gemensam ansökan för ett uppstartsprojekt, se bilaga.

- hur ni arbetat mot mål och delmål

Förstudiens mål är att undersöka om ett behov finns för ett breddat erbjudande från innovat-

ionskontoret vid KI Innovation till innovatörer i stockholmsregionen. Förstudien ska svara på ett antal frågor nedan och utifrån svaren ta fram ett beslutsunderlag för ett genomförande projekt om behovet kan anses validerat i förstudien. Vilka intressenter, aktörer och målgrupper som har nytta av eller intresse att bidra till ett regionalt innovationskontor för life science.

Förstudien har genomförts via följande process:

- Intressentanalys
  - Iterativ process med utökad arbetsgrupp bestående av medarbetare inom KI Holding, KI Science Park och KI Innovations, genomfördes tillsammans med Förstudien kring en acceleratorsförmåga.
- Urvalskriterieutveckling
  - Iterativ process med utökad arbetsgrupp bestående av medarbetare från KI Holding, KI Science Park och KI Innovations
- Frågeutveckling inkl hållbarhetsaspekter
  - Iterativ process med utökad arbetsgrupp bestående av KI Holding, KI Science Park och KI Innovations
- Kartlägningsarbete av lokala, regionala, nationella och relevanta internationella strategier och handlingsplaner
- Intern WS kring relevansen mellan befintliga stödprocesser, metoder och verktyg och definierade behov.
- Utredning av KI Innovations myndighetsuppdrag utifrån möjlighet till stöd till utifrån kommande idéer
- Genomförande
  - Individuella möten med relevanta aktörer
  - Patentdatarelaterad analys som urvalsparameter
- Avslutande analys och rapportarbete

- eventuella avvikelser från projektbeslutet

Arbetet var tänkt att genomföras i större utsträckning i form av enkäter och workshops. Det visade sig dock under arbetets gång att individuella möten fungerade bättre varför arbetet främst genomförts på detta sätt.

- eventuella ändringar

KI Innovations inkom med önskemål om förlängning av förstudien 211007 som sedermera godkändes av Tillväxtverket, 211012.

Ansökan om förlängning lämnades in då Region Stockholm parallellt arbetade med att lansera ett flertal styrande och övergripande strategier med direkt koppling till det arbete som bedrivs inom förstudien. Bland annat har en lifescience strategi släppts liksom en näringslivs- och tillväxtstrategi samt en forsknings-, utbildnings- och utvecklingsstrategi. Kopplat till dessa strategier pågick ett intensivt workshop-arbete för att utveckla tillhörande handlingsplaner. Ett arbete som sker med flertalet aktörer som även berörs av våra förstudier.

Dessutom pågick en utredning internt på Karolinska Institutet kring hur myndighetens innovationsarbete ska formeras och hur stödet ska organiseras framöver. Ett arbete som i allra högsta grad påverkar och påverkas av de resultat som växer fram inom förstudierna.

Samtidigt hade Stockholm stad precis lanserat ett stort strategiskt utvecklingsprogram som kommer kombinera kvalitet-, digitalisering- och innovationsarbetssystem. Utvecklingsprogrammet är av intresse för oss då många kommunala vård- och omsorgsenheter berörs vari-

från ett idéflöde är intressant att diskutera utifrån en innovationskontorsaspekt.

- hur ni arbetat med horisontella kriterier

Arbetet har bedrivits tillsammans med förstudien kring en regional accelerator, ärendenummer 20302699.

Under arbetet har vi konstaterat att det finns ett tydligt behov av specifika uppsökande aktiviteter framförallt riktat mot kvinnliga entreprenörer i ledande positioner. Behovet verifieras tydligt i de tillgängliga företagslistorna som vi använt för datainsamlingsurvalet.

En diskussion har också förts utifrån hur hållbarhetsaspekterna ska vägas vid en urvalssituation – produkten/tjänstens bidrag till hälsomålen alt jämställda grundar/ledningsteam. En fråga som behöver diskuteras i ett större sammanhang tillsammans med forskare inom området.

Vidare har det vid en intern workshop diskuterats utifrån utmaningen med att life science idéer i sig adresserar flera av de globala målen samtidigt som idébärare/entreprenörer inte alltid har en inblick i hur den egna verksamheten behöver/kan förhålla sig till detta, både utifrån ett styrningsperspektiv som värdeerbjudandet till slutkund.

Under den stora kartläggningen av regionala, nationella och internationella strategier och handlingsplaner samt pågående projekt har också hållbarhetsfrågan adresserats (se vidare nedan, avsnitt Kartläggning). Det kan konstateras att operationella hållbarhetsmål anpassningsbara för ett uppstarts- eller genomförandeprojekt inte kunnat identifieras i dessa skrivelser. Däremot är det tydligt att det finns en tydlig strategisk styrning mot att bidra till de globala målen.

Flertalet intervjuer har genomförts digitalt vilket minskat klimatpåverkan.

- vilka processer som initierats

Vi har initierat en process med Cascelotte AB för att testa patentdata som relevant urvalsverktyg. Inom ramen för den processen har det också diskuterats om analysverktyget kan utvecklas för att mha patentdata kunna bedöma innovationsförmåga på regional nivå över tid.

Vi har även initierat dialog med Regionen, Almi och Drivhuset för att gemensamt identifiera fall då kvalificerat stöd i life science behövs.

Ett mer strukturerat samarbete med Region Stockholm har också fördjupats och konkretiserats med hjälp av förstudien. Regionens eget uppdrag kring stöd till idébärare och organisationens uppdrag och icke-uppdrag kopplat till affärsutveckling/-stöd har förtydligats under dialogerna. Ett arbete som medfört att dels har ett behov av fortsatt arbete med erbjuda stöd till regionanställda utan akademisk verksamhet identifierats. Dels behöver Region Stockholms gränssytor och processer förtydligas till kompletterande tjänsteleverantörer som tex KI Innovations. Utöver det behöver aktuella falltyper pilottestas för validering av utvecklade samverkansmodeller samt för att säkerställa att avsett stöd är förenligt med gällande lagar och regler inom tex kommunallagen och statsstödsregler.

Det ingår därför som en viktig del i den uppstartsansökan som lämnats in, se bilaga.

- kommentarer kring eventuella aktiviteter och resor utanför programområdet.

Inga resor har genomförts utanför programområdet direkt kopplat till förstudien. Det hade varit värdefullt att kunna diskuteras med andra regioner och innovationskontor på plats men vi fick anpassa oss till rådande läge och genomföra möten digitalt istället. Däremot har förstudiens syften diskuterats ett flertal andra innovationskontors- och inkubatorsledare i samband med nätverks- och seminarier i SISPs regi (Branschföreningen Sveriges Inkubatorer och Science Park)

3. Beskriv genomförda aktiviteter

Beskriv de aktiviteter och därtill kopplade delaktiviteter som genomförts under aktuell period. Utgå från aktiviteterna som framgår av ert beslut.

Akt.	Delakt	Aktivitetsbenämning	Beskrivning
☐	☐	Extern kommunikation och resultatspridning	Kommunikationsaktiviteter med förstudiens målgrupp har skett kontinuerligt under förstudien och koordinerats av projektledaren och förstudiens kommunikatör. Workshops och intervjuer har hållits med aktörer och målgrupper för förstudien.
☐	☐	Resultatspridning	<p>Projektet har dels kommunicerats via KI Innovations hemsida, dels vid arrangerade möten, seminarier och workshops. Dessutom har förstudien presenterats vid Region Stockholms Förstudiedialog 211118.</p> <p>I all kommunikation har dels EU-loggan funnits med samt beskrivning av att den är finansierad med hjälp av strukturfondsmedel.</p> <p>Förstudien är vidare kommunicerad ett flertal gånger till KI Innovations styrelse, FoUll på Region Stockholm samt för styrgrupperna för pågående projekten Sthlm Life Tech och Sthlm Scale-up.</p> <p>Resultaten är också paketerade i en powerpoint presentation som finns tillgänglig via KI Innovations hemsida första veckan i april.</p> <p>Pressmeddelanden skickades ut både vid uppstarten och vid avslutningen av projektet.</p>

			<p>Istället för ett eget avslutande spridningsseminarium kommer förstudieresultaten att presenteras under Region Stockholm Innovationskonferens i maj 2022.</p> <p>Slutrapporten skickas till förstudiens målgrupp och finansiärer.</p>
☐	☐	Avslutsarbete	Analys och sammanställning av resultaten och lärandet i en slutrapport.
☐	☐	Utvärdering och lärande	<p>Arbetsgruppen har löpande engagerat andra inom KI Innovations för att dels inhämta perspektiv och kunskap för utformning av effektlogiker, intressentanalys, hållbarhetsaspekter mm dels för att sprida upparbetad kunskap i förstudien.</p> <p>Projektet avslutades med ett internt utvärderingsseminarium för att kunna dra lärdomar kring genomförandet av projektet och resultatet.</p>
☐	☐	Etablering av förstudien	<p>Förstudien etablerades genom kickoff, planering och rekrytering av personer som behövdes i arbetet.</p> <p>Förstudien etablerades enligt plan och en koordinerad projektledare engagerades för denna förstudie och "Förstudie regional lifescience accelerator", ärendelID: 20302699 då synergierna dem emellan bedömdes som mycket stor. En projektadministratör kompletterade arbetsgruppen. Arbetsgruppen kom att bestå av 50/50 kvinnor och män.</p>
☐	☐	Research och kartläggning	<p>Research för att kartlägga intressenterna i regionen och deras behov Desktop research utfördes för inledningen av intressentanalysen. Intressentanalysen initierades genom kontakter med intressenter och intern kartläggning. Se bilaga.</p> <p>En kartläggning och genomlysning genomfördes av lokala, regionala, nation-</p>

			<p>ella och europeiska relevanta strategier, handlingsplaner. Se vidare nedan.</p> <p>Främst har djupintervjuer genomförts med utvalda och relevanta regionala innovationsstödsaktörer. Exempel på dessa är SU Holding, Sting, KI Science Park och KI Holding samt med Region Stockholm.</p> <p>Ett par workshops har genomförts med intressenterna.</p> <p>Djupintervjuer utfördes vid flera tillfällen med två innovationscase för att följa deras resa och behov över tid.</p> <p>En kartläggning av patentaktivitet i regionen genomfördes med Cascelotte AB för att undersöka hur patent skapar värde för företag i regionen och utvärdera verktyget för att kunna titta på innovationsförmågan i en regional kontext. Se vidare nedan.</p>
☐	☐	Workshops	<p>Ett flertal interna workshops har genomförts i syfte att utveckla frågebatteri samt bearbeta och få återkoppling på uppkomna resultat från researchaktiviteterna samt utveckla hypoteser för ett genomförandeprojekt.</p> <p>Anna Forsberg är en intern resurs med djupa kunskaper i förändringsteori med vilken förstudierna genomfört 2 workshops för utveckling och förfining av effektlogikerna för uppstartsprojektet. Se resultat nedan.</p> <p>Flertalet möten har genomförts med Region Stockholm i syfte att</p> <ul style="list-style-type: none"> • Diskutera och validera behovet av ett regionalt innovationskontor • Förtydliga hur Region Stockholms uppdrag ser ut i förhållande till identifierade behov • Vilken gränsyteprocess behöver utvecklas för att öka samarbetet för idéer som behöver af-

			färsutveckling Leveranser: förändringsteori för ett genomförandeprojekt, analys och rapport för hur hållbarhetsmålen kan integreras i ett genomförandeprojekt, lista över behov och önskemål på genomförandeprojekt. Se bilaga med IDEAS-projektansökan.
☐	☐	Konsortiebyggande och avtal	Ett konsortium bildades mellan KI Innovations, KI Science Park och Region Stockholm kring ett uppstartsprojekt med fokus på både accelerationsförmåga och breddat intag. Ansökan är inlämnad beslut väntas under mars 2022. Ansökan inkluderar samverkansavtal mm. I uppstartprojektet ingår att se över ytterligare parter för ett genomförandeprojekt.
☐	☐		

4. Beskriv resultat och utfall under aktuell redovisningsperiod

Förstudien har finansierats via det Operativa programmet för Stockholm, insatsområdet Huvudstadsregionens särskilda utmaningar vilken ska bidra till investeringar i regional tillväxt och sysselsättning i Stockholm och utgår från regionens strategier och prioriteringar för hur regionen ska utvecklas. Förstudien inklusive förslag till uppstarts/genomförandeprojekt adresserar tematiska mål 1 och 2 med tyngdpunkt på mål 1.

1. Att stärka forskning, teknisk utveckling och innovation.

Projekt som kan få stöd kan exempelvis göra infrastruktur för forskning och utveckling tillgänglig eller underlätta samarbete mellan högre utbildning, forskning och företag. Projekt som stödjer innovationsupphandling kan också få stöd, liksom de som syftar till att göra offentliga data tillgängliga för utveckling av produkter och tjänster.

2. Att öka små och medelstora företags konkurrenskraft.

40 procent av EU-medlen i programmet ska användas till detta mål. Hälften av de pengarna är avsedda för riskkapitalinvesteringar i små och medelstora företag. Andra projekt som kan stödjas kan till exempel arbeta med rådgivning och kunskapsöverföring för affärsutveckling eller internationalisering i företag.

Förstudien har validerat identifierat behov och att föreslagna aktiviteter i ett uppstarts/genomförandeprojekt bidrar till uppfyllelsen av dessa två mål.

Intressentanalys

En lista med ca 60 intressenter i regionen togs fram tillsammans med Acceleratorförstudien eftersom flera intressenter har kopplingar till båda. Listan bearbetades av projektgruppen och remissades med KI Innovations hela organisation. En prioritering för denna förstudie gjordes utifrån gränssyta mot målgrupperna dvs hur stort omfång av aktuella idétyper intressenterna har. Drivhuset, Almi företagspartner och Region Stockholm identifierades som mest relevanta eftersom de arbetar aktivt med att stödja innovation hos målgrupper som inte är knutna till forskningsinstitutioner. Prioriteringen genomfördes med hjälp av KI Innovations medarbetare samt representanter från KI Science Park och KI Holding

- **Drivhuset** arbetar mestadels med studenter i alla områden
- **Almi företagspartner** arbetar med företagsutveckling i olika faser och alla branscher
- **Region Stockholm** representerar det största behovet genom målgruppen anställda inom sjukvården som behöver hjälp med kommersiell utveckling av innovationsidéer. Regionen har inte uppdrag att bedriva affärsutveckling men ser behovet hos individer i dess verksamhet att få hjälp med affärsutveckling för att idéen ska omsättas i praktisk tillämpning i sjukvården.

Djupintervjuer och samtal har förts med alla tre aktörerna för att diskutera omfattning av behov, behov av erbjudanden och tjänster och om dessa skiljer sig från akademisknötta idéer.

Resultatet av diskussionerna visar att det finns ett glapp mellan verksamheternas stöd till innovatörer, och att kompetensen hos innovationskontoret vid KI Innovations är kompletterande till de olika organisationerna genom sin spets inom affärsutveckling för Life Science. Det finns också ett intresse av att samarbeta framåt för att hitta former för hur innovationsstödsaktörerna kan bistå innovatörer inom Life Science på ett ändamålsenligt sätt. Mellan 25-50 case per år, varav 3-5 deeptech case, får inte idag ett adekvat stöd och därmed riskerar vården gå minste om nya kostnadsbesparande metoder och/eller produkter och regionen tillväxtföretag med möjlighet till nyanställningar, ökad attraktionskraft mm.

Arbetet resulterade i en ekosystemsbeskrivning, se bilaga, som också presenterats för KI Innovations styrelse och förankrats med Stockholms Science City.

Kartläggningsarbete/research

-Vad har gjorts tidigare? Finns det kopplingar till andra program?

I syfte att säkerställa att resultaten från förstudien linjerar med övergripande strategier och handlingsplaner genomfördes också en granskning av regionala, nationella och europeiska strategier och handlingsplaner samt avslutade och pågående projekt. Dels lyfts behov och utmaningar för målgrupperna (deep tech life sciencebolag), mål och satsningar som uttrycks i de olika underlagen mm. Materialet har använts dels i syftesvalidering samt för glapp och överlappsutredning. Inom ramen för arbetet har inget som kullkastar hypotesen om en nytta av ett breddat innovationskontor och/eller en acceleratorsverksamhet hittats samtidigt har flera samverkansaktörer identifierats. Se PM i bilaga.

Pågående projekt Sthlm Scale.up och Sthlm Life tech har också deltagit i regiongemensamma workshops för att säkerställa överhörning och synergier inom tex hållbarhet, stödglapp för bolag i olika faser mm.

Befintlig innovationskontorsförmåga att drifta ett regional Innovationskontor

Innovationskontor är för många lärosäten ett sätt att uppfylla kravet/önskemålet på nyttiggörande av forskningskunskap, så också på regionens lärosäten. Verksamheterna bedrivs utifrån ett myndighetsuppdrag med tillhörande finansiering.

Uppdraget inkluderar då bl.a. kommersialisering av innovationer, stöttande av sociala innovationer och socialt entreprenörskap, hantering av immateriella rättigheter samt samverkan av olika slag, genom att: identifiera, bedöma, validera och paketera idéer att kommersialisera. (Regleringsbrev 2020). Uppdraget är kopplat till det egna lärosätet.

Detta gör att de innovationskontor som finns i regionen idag inte har möjlighet att inom ramen för myndighetsuppdraget bredda intaget till idéer sprungna utanför den egna akademien även fast befintliga processer, verktyg och metoder är lika relevanta för icke akademiskt knutna case. Vi får här ett glapp mellan marknadsbehovet och möjligheten att matcha detta med befintliga strukturer. Enda sättet att kunna tillgängliggöra upparbetad kunskap och kompetens för dessa idébärare utan förändring av nuvarande uppdrag alternativt som beställning från annan part, exempelvis Region Stockholm att

2 casebeskrivningar

För att undersöka behovet av stödtyper och omfång hos målgruppen enskilda innovatörer som inte är verksamma i akademien, dvs typ 4-fall, intervjuades 2 innovatörer med pågående projekt i tidig fas. Projekten valdes ut då de bedömdes vara berättigade till stöd från ett lärosätes innovationskontor om upphovspersonerna varit anknutna till lärosätet.

Personerna intervjuades vid flera tillfällen för att följa deras utveckling över tid.

Profiler på innovatörer som intervjuades:

1. Forskarutbildad innovatör tidigare verksam i akademien med en avancerad innovationsidé som kräver tillgång till investering i utvecklingsresurser.
2. Entreprenör med idé för digitalisering av behandling på distans.

Intervjuerna av innovatörerna visade framförallt på behov av affärsutvecklingsstöd för att ta fram affärsplan som behövs för att initiera och driva företag. Utmaningen i den tidiga fasen är att utifrån identifierat behov eller möjlighet kunna beskriva idén tydligt och planera vägen till marknad för att bl.a. kunna attrahera investeringar. Intervjuerna visar också behov att initiera samarbeten och att få hjälp med juridiken för detta. Det stämmer väl överens med behov som finns hos de akademiska innovatörerna och matchar befintliga processer, metoder och verktyg.

Patentdatautredning – vad kan det användas till?

När innovationskontoret vid KI Innovations utvärderar case att jobba med så är patenterbarhet alternativt värdering av befintliga patent viktiga parametrar för bedömning av potentialen i caset. Ett datadrivet verktyg för detta saknas idag. För icke akademiska case behövs kompletterande verktyg eftersom tillgängliga data om tekniken är mindre och inte evidensuppbyggd på samma sätt som akademiska case oftast är. Det medför att en innovationskontorsförmåga för dessa typer behöver nya sätt för att utvärdera samt riskminimera satsningar i idéer och företag.. Vi identifierade under förstudien genom kontakt med Cascelotte AB att det finns god tillgång till strukturerade patentdata som kan användas för ändamålet.

Desktopresearch i samarbete med Cascelotte AB har undersökt hur patentdata kan användas för att skatta innovationsförmågan på regional nivå. Patentdata för ansökningar i Stockholmsregionen jämfördes med Köpenhamnsregionen.

Studien tog fram data för ett antal patent i Stockholm inom klasser som är relevanta för lifescience och använde en unik algoritm för att bedöma den kommersiella potentialen av dessa. Algoritmen använder ett antal faktorer som är tillgängliga i patentdatabaser för att bedöma den kommersiella potentialen i patent genom att väga olika faktorer som bidrar till patentens relevans. Tex hur mycket patentet överlappar mellan olika teknikområden, citeringar och marknader som patentet avser osv.

Patentdata baserade på NUTS koder sammanställdes för att visa aktiviteten i Stockholmsregionen i jämförelse med Köpenhamn. Datan antyder att Stockholm och Köpenhamn skapar värdefulla patent inom life science. Köpenhamn skapar dubbelt så många ansökningar per år som Stockholm. Tillgängligheten av datan visar att det kan vara möjligt att utveckla indikatorer baserade på patent för att mäta

innovationsaktivitet i regionen för att jämföras med andra regioner.

I inlämnad uppstartsprojektsansökan kommer man titta på att ta fram förslag på indikatorer baserade på patentdata för att följa innovationsaktiviteten i Stockholmsregionen. En del i det arbetet är att utöka mätningarna till att omfatta fler regioner t.ex. Stockholm, Uppsala och VGR samt analysera specifika underområden i patentdatan för lifescience.

- Hur stort är behovet från målgruppen för ett regionalt innovationskontor för life science?

Målgruppen innefattar bl.a. studenter, anställda i sjukvården utan akademisk koppling yrkesverksamma/företagare utan koppling till akademi.

I intervjuer med Drivhuset, ALMI och Region Stockholm undersökte vi hur många klienter som har idéer som behöver specialiserad kompetens i Lifescience. Det inkluderar både vetenskaplig och regulatorisk kompetens men också insikter i hur vårdmarknaden fungerar.

Intervjuerna med innovationsstödjande aktörer (Almi, Drivhuset och Region Stockholm) indikerar att behovet är i storleksordningen 25–50 fall per år, varav 3-5 är deeptech, där kvalificerat affärsutvecklingsstöd behövs i life science projekt vilka idag inte tillfredsställs av innovationssystemet.

Intervjuer med idébärarna indikerar att behov finns inom affärsutveckling, juridik, samarbeten, regulatoriska krav mm direkt motsvarande de erbjudanden som finns för akademiskt knutna projekt.

- Vilka krav utifrån målgruppens behov ska ställas på ett regionalt innovationskontor för life science? - -

KI Innovations verkar uteslutande inom Life science och har en lång historik av att validera forskningsbaserade idéer. Innovatörerna som vänder sig till innovationskontoret har oftast en djup kunskap inom ett kundbehov eller teknisk vetenskaplig lösning. För att bygga en affärs-möjlighet eller initiera nyttiggörande behövs kompletterande kompetens. Verksamheten erbjuder coaching och rådgivning som tillhandahålls av KI Innovations anställda. Dessutom erbjuds verifieringsaktiviteter som utförs av experter som erbjuder specifika tjänster med relevans för att utveckla forskningsbaserade affärs-möjligheter inom Life science. Det handlar om grundläggande frågor inom till exempel juridik, patent, regulatoriska frågor och marknadsvalidering mm. Detta stöd finansieras genom Vinnovas VFT program.

Förstudien visar att externa idébärare har samma stödbehov som idébärare i akademien med tillägget att samarbeten med forskare vid Karolinska Institutet har potential att skapa mervärden i projekten/företagen. Validerat genom case-intervjuer samt diskussioner med Region Stockholms FoU.

- Vilka resurser behövs för att driva ett regionalt innovationskontor för life science?

Man behöver antingen tillgängliggöra de verktyg som finns vid KI Innovations för en bredare målgrupp eller utveckla nya. Det skulle kunna ske genom att antingen genom skapa en ny struktur eller genom nya synergier mellan befintliga aktörer i regionen. Resursbehovet för att driva kontoret är beroende på antalet ärenden och uppskattas till motsvarande 1-3 heltidsanställningar och därtill kontanta medel till valideringsaktiviteter om 3-3,5 MSEK/ år för identifierat målgruppsomfattning.

I uppstartsprojektet IDEAS planeras för samarbete med Region Stockholm som är den starkaste intressenten avseende ett breddat innovationskontorserbjudande.

- Vad behövs i ett underlag för planering av ett kommande projekt?

Såväl den nationella Life science strategin från 2019 och den nyligen beslutade motsvarande strategin för Stockholmsregionen från 2021 pekar på vikten av ett väl fungerande innovationsekosystem för att kunna få fram den optimala potentialen i de satsningar som görs inom offentlig sektor, akademi och näringsliv. Detta inte minst för att utveckla Stockholmsregionens internationella konkurrenskraft. Nuvarande innovationskontor i regionen är starkt kopplade till aktuella universitets myndighetsuppdrag och har inte

- Hur hållbarhetsmålen kan integreras i tidiga innovationsprojekt för att höja värdet i projekten? -

Baserat på lärdomarna från pågående verksamhet inom KI Innovations, pågående projekt inom SISP och vad som framkommit i förstudien behövs fortfarande omfattande kunskapsöverföring kring vad hållbarhetsmålen innebär och hur de faktiskt bidrar till att driva affären och hur viktigt det är att ta med detta tidigt i projekten. Det kan också noteras att det är en stor spännvidd i hur långt idébärare (och företag) kommit samt att det finns en mångfald av verktyg - här behövs vägledning. Ett fördjupat samarbete med investerare kring frågan behövs då det skapar ett incitamentstryck på företagen då deeptech life science är finansieringskrävande. Uppvisande av goda exempel med workshopsdiskussioner bidrar också till att öka både kunskap och förståelse för området. Tanken är att det vid urval av användarfall och målgruppsföretag för de olika pilottesterna i uppstartsprojektet kommer tas hänsyn till kriterierna i Agenda 2030.

I ett uppstarts/genomförandeprojekt kommer hållbarhet att adresseras på följande sätt:

- Dedikerade aktiviteter för nå fler kvinnliga idébärare i samverkan med identifierade inflödesaktörer, Almi, Drivhuset och framförallt Region Stockholm
- Urvalskriterier för målgruppsprojekten
  - o 20% Kvinnor i ledande positioner i pilotföretagen i uppstartsprojektet
  - o 20% Kvinnor i ledande positioner i företag i genomförandeprojekt
  - o Agenda 2030 , där minst 2 mål ska adresseras med produkter/tjänster

- Hur intressenter i innovationssystemet inom region Stockholm arbetar med hållbarhetsmålen? –

Övergripande

I den genomförda kartläggningen så framkommer ett tydligt fokus på hållbarhet och att dessa aspekter ska genomsyra projekt, aktiviteter mm som genomförs på lokal, regional och nationell nivå. Däremot finns inte mycket konkreta förslag på hur detta ska göras i form av handlingsplaner, projektstyrningar eller annat. Nationella finansiärer som Vinnova, Tillväxtverket och Energimyndigheten har däremot mer tydliga krav kopplat till olika finansieringsinstrument. Investerare inom området börjar bli tydligare med att Agenda 2030 ska adresseras men det är fortfarande ganska prematurt.

Direkt stöd

Alla innovationskontor och inkubatorer arbetar på olika sätt direkt med hållbarhetsfrågorna kopplat till målgruppsföretagen med tex användning av SRL-skalan, kunskapsöverförande aktiviteter mm. Via nationella inkubatorsprogrammet finns tydliga styrningar för inkubatorföretag men motsvarande saknas för innovationskontorsfunktionerna. Det bidrar till att re-

spektive innovationskontor utvecklar egna stöd och aktiviteter kring området.

En samordning här skulle skapa ett klart mervärde för regionen som helhet.

Andra närliggande strukturer som tex H2 och Stockholms Science City erbjuder inte några direkta stöd men adresserar genom övergripande kunskapsdelning via seminarier eller andra aktiviteter.

- Hur ska genomförandeprojekt förankras hos regionens aktörer?

Den mest relevanta aktören att delta i ett genomförandeprojekt med fokus på breddad innovationskontorsförmåga är Region Stockholm som har det övergripande utvecklingsansvaret i regionen. Uppstartsprojektet (IDEAS) syftar därför också till att titta närmare på om och hur ett sådant ägarskap skulle kunna se ut samt behov av outsourcing alt tillgodogörande av upparbetad kunskap hos innovationskontoren.

- Hur ska en förändringsteori för genomförandeprojekt se ut?

En förändringslogik är framtagen för uppstartsprojektet, IDEAS som i slutet av förstudien modifierats från inskickad version. Se vidare nedan.

- Hur hållbarhetsmålen ska mötas i ett genomförandeprojekt?

Företagen inom forskningsnära life science har redan idag ett diversifierat ägande avseende både kön och bakgrund. Det råder idag oklarhet om samma gäller för icke-akademiska idéer men erfarenheten från tidigare genomförda projekt (tex Kraftcentrum Flemingsberg) visar att det finns många idégivande kvinnor inom life-scienceområdet men att färre faktiskt startar företag. Specifikt fokus kommer därför framförallt ligga på att utforma kommunikationen så att den attraherar samtliga målgrupper.

5. Beskriv utfall av indikatorer under aktuell redovisningsperiod

Fyll i samtliga indikatorer och måttenheter i direkt i formuläret i Min ansökan. Formuläret för indikatorrapportering i Min ansökan finns under rubriken "Lägesrapport". Utgå från ert beslut om stöd.

6. Övriga utfall och/eller goda exempel

Här kan ni lyfta fram övriga utfall eller goda exempel som skapats inom projektet och som knyter an till projektets mål men som inte direkt belyses av indikatorerna. Exempel på detta kan vara utveckling av nya varor och tjänster, insatser som bidragit till företags konkurrenskraft, särskilt framgångsrika arbetsätt mm.

Bakgrund och omvärld

Det pågår en strukturomvandling inom den globala, nationella och regionala life science-industrin, där företagen blir allt färre och större. Utvecklingstiderna för deeptech företag inom området tar allt längre tid och fördyras alltmer. Samtidigt sker en perspektivförskjutning mot värdebaserad sjukvård där produkter som ger bättre utfall i sjukvården eller bidrar till sänkta kostnader kommer att ha en tydlig kon-

kurrensfördel. De regionala innovationsaktörerna förstärks som tydliga kompetens- och kunskapsresurser och potentiella samarbetspartners till resp målgrupper. Såväl den nationella Life science strategin från 2019 och den nyligen beslutade motsvarande strategi för Stockholmsregionen från 2021 pekar på vikten av ett väl fungerande innovationsekosystem för att kunna få fram den optimala potentialen i de satsningar som görs inom offentlig sektor, akademi och näringsliv. Detta inte minst för att utveckla Stockholmsregionens internationella konkurrenskraft.

Stockholmsregionen är också Sveriges starkaste tillväxtmotor vilket på många sätt beror på floran av aktörer, tydliga beställare mm. Landskapet bidrar också till att behovet av förankring och samverkan är större här än i många andra regioner.

- Vad har gjorts tidigare? Finns det kopplingar till andra program?

Se ovan under "Kartläggning/research".

- Varför behövs genomförandeprojektet? Beskriv viktigaste skälet och orsakerna till att situationen ser ut som den gör.

Såväl den nationella Life science strategin från 2019 och den nyligen beslutade motsvarande strategin för Stockholmsregionen från 2021 pekar på vikten av ett väl fungerande innovationsekosystem för att kunna få fram den optimala potentialen i de satsningar som görs inom offentlig sektor, akademi och näringsliv. Detta inte minst för att utveckla Stockholmsregionens internationella konkurrenskraft. Eftersom KI Innovations inte har möjlighet att ta emot utifrån kommande projekt till sitt innovationskontor måste ett annat ägarskap identifieras. Detta ingår som en del i uppstartsprojektet då intressenters processer är av sådan karaktär att beslut inte kan fattas inom förstudieramen. Beslut avseende uppstartsprojektet är inte fattat när denna slutrapport författas.

Även om uppstartsprojektet beviljas kommer ett genomförandeprojekt behöva genomföras för att dels kunna utveckla en hållbar samverkans- och affärsmodell för deltagande innovationskontor samt finansiering för verksamheten. Utöver det behöver en pilot genomföras med ett större antal case för validering av arbets- och samordningsprocesser mellan regionala parter.

- Vilken efterfrågan finns från näringslivet?

Vi ser ett behov av innovationstjänster i uppstartsfas speciellt för bolag och innovatörer inom Lifescience motsvarande ca 25-50 case per år, varav 3-5 deeptech. Näringslivet efterfrågar investeringsmöjligheter samt lösningar för icke adresserade kundbehov där inte alla är lärosättesknutna. Det är av vikt att idéflödet hålls uppe för att hålla regionen relevant och attraktivt för talanger, samarbeten, uppköp och R&D-investeringar på olika sätt. Säkerställandet av att alla idéer erbjuds ett jämställt stöd bidrar till detta behov.

Mål och resultat

- Hur kan projektet bidra till EU:s mål och strategier?

Ett uppstarts- och genomförandeprojekt bidrar till att öka effektiviteten i innovationsstödssystemet och därmed bidra till att hälsomålen i agenda 2030 uppfylls.

- Vad ska projektet resultera i? Formulera resultatet som mätbara mål.

Målet för ett uppstarts-/genomförandeprojekt är samhällsnyttan - bättre och effektivare vård till alla samt tillväxt i Stockholmsregionen.

Förstudien pekar tydligt på att det finns kommersialiseringsbara innovationer inom deeptech life science i regionen vilka inte får samma adekvata stöd som de akademiskt sprungna (Typ 4-fall, definierat i projektet STHLM Life Scale-up) och att samverkanskulturen behöver ytterligare förstärkas.

Uppstarts- och genomförandeprojekten syftar därför till att möta dessa utmaningar genom att:

- Stärka samverkanskulturen inom life science-sektorn i regionen genom att öka samarbetet mellan ekosystemets relevanta innovationsstödsaktörer -
  - Utveckla och pilottesta en modell för mottagande och stöd till Typ 4-fall -
  - Utveckla och pilottesta tjänsteerbjudanden till accelerationsmogna life science företag inom deeptech. KI Innovations har identifierat samverkansmöjligheter med ett par andra pågående förstudier i regionen och har långtgående samarbetsamtal med Impact Invest där både specifika case plattformar/stöd funktioner identifierats. Projektet kommer att samverka med andra regionala aktörer och satsningar, exempel på sådana är Sting, Impact Invest och Centrum för hälsodata, som alla bedriver pågående förstudier med finansiering från strukturfonderna samt även andra aktörer som H2 Health Hub, Stockholm Trio-universitetens innovationskontor och Holdingbolag samt Stockholm Business Region. Projektet söker medel inom programmet för Huvudstadsregionens särskilda utmaningar, specifikt mål 1.1 Utveckla och förbättra forsknings- och innovationskapaciteten och användningen av avancerad teknik.
1. **Projekt mål:** Regionens alla innovatörer inom deeptech life science ska ha samma möjligheter till kommersialiseringsstöd samt att företag i post-inkubationsfas kan stärka sin innovations- och konkurrenskraft.
  2. **Delmål:**
    - a. Utvecklad och pilottestad metod för stöd till även icke-akademiskt knutna typfall (innovationskontorsförmåga)
    - b. Utvecklad och pilottestad metod för stöd till post-inkubationsföretag
    - c. Region Stockholm och övriga projektparter har tydliggjort behov och riktning för ett långsiktigt hållbart innovationsstödssystem avseende målgruppsföretagen samt hantering av icke-akademiskt sprungna idéer med kommersialiseringspotential inom deeptech life science
  3. **Övergripande mål:**
    - a. En konkurrenskraftig life science industri som bidrar till långsiktig tillväxt och ett hållbarare samhälle i regionen.

Uppstartsprojektet beräknas resultera i att maximalt 3 icke-akademiska idébärare för pilottestning av olika stöd (innovationskontorsförmågan) tillsammans med Region Stockholm.

Deltagande parter har dels ökad kunskap om behoven hos målgrupperna dels utökat verktyglådan för stöd i tidiga och senare faser för företag. och därmed förstärka regionens förmåga att ge rätt stöd, i rätt tid till rätt företag inom deep tech life science-området.

Ett genomförandeprojekt kommer målsätta hur många idéer som erhållit stöd i tidig fas.

- Vilka effekter kommer projektet ha för regionen?

- Effektivare resursutnyttjande inom existerande innovationssystem.
- Bättre och effektivare hälsa och vård till alla genom ett förbättrat och snabbare nyttiggörande av idébärares lifescience-idéer.
- Ökad innovations- och konkurrenskraft för deeptechlifescience-sektorn.
- Hållbar tillväxt hos regionens deeptechlifescience SMF.
- Fler anställda i life sciencebolag

Målgrupp

- Vilka ska delta i projektet?

Parter i uppstartsprojektet är Region Stockholm, KI Science Park och KI Innovations AB. I ett genomförandeprojekt förväntas att ytterligare 1-2 innovationsstödsaktörer aktivt deltar.

Både uppstarts- och genomförandeprojektet har följande målgrupper:

- **Primär målgrupp 1:** Stockholmregionens start-ups och små life science företag i accelerationsfas. Olika typer av ägarstruktur (map åldrar, ursprung, kön) hos SMF uppmuntras. Inom definitionen SMF ryms för projektets räkning företag med 1-50 anställda.
- **Primär målgrupp 2:** idébärare inom life science, utan koppling till universitet och högskolor.
- **Sekundär målgrupp 2:** Systemaktörer, premissgivare mfl i regionen som har som uppdrag att främja företagande på olika sätt genom tex investeringar, affärsutveckling, coaching, inkubation ökad innovationsförmåga och utnyttjandet av befintliga strukturer.

-Intressenter

Det finns ett stort antal intressenter, se ekosystemslistan i bilaga - både som kunskaps- och lösningsbärare som regionala innovationsstödsaktörer samt direkta projektpartners. Se bilagd intressentlista.

Organisation

- Hur kan det framtida projektet organiseras?

Uppstartsprojektet organiseras på det sätt som beskrivs i bilagd IDEAS-ansökan. Ett genomförandeprojekt kommer att linjeras med Region Stockholms övriga projektverksamheter.

- Vilka roller behövs?

Projektet kommer ledas av en operationell arbetsgrupp och en styrgrupp bestående av beslutsmässiga representanter från parterna. Denna kommer sedan att informera om uppstartsprojektets framåtskridande till den styrgrupp som övergripande har ansvar för de strukturfondsfinansierade projekten STHLM Life Scale-up och STHLM Life Tech. Detta görs i syfte att ytterligare säkerställa överhörning och kompletterande aktiviteter. Den operationella styrgruppen träffas fyra (4) gånger per år eller vid behov. Styrgruppen är ytterst ansvarig för projektets genomförande och måluppfyllelse. Projektägare och stödmottagare är KI Innovations AB. Projektledningen består av en projektledare samt en operativ arbetsgrupp där alla parter deltar. En ekonomiansvarig, kommunikationsansvarig samt specialistkompetens inom juridik och upphandling ingår också. En partsgemensam ekonomigrupp bildas för redovisning, uppföljning och analys av projektets ekonomi. Gruppen ska även arbeta strategiskt med prognoser, riskanalys och förslag på insatser. Gruppen leds av KI Innovations och har deltagare från samtliga samverkansparter. En kommunikationsgrupp bildas också med representanter från alla parter. Gruppen leds av KI Innovations och kommer samarbeta med andra externa relevanta parter vid kommunikationsinsatser av strategisk och operativ karaktär. Projektledaren ansvarar för metoder och genomförande av intern kontinuerlig utvärdering av projektet som genomförs tillsammans med alla deltagande parter. Projektet är så litet att ingen extern leverantör behövs för utvärdering. Vid behov kommer akademisk kompetens förstärka projektet.

- Vem ska äga projektet?

Uppstartsprojektet projektleds av KI Innovations. Ett genomförandeprojekt kommer troligen projektägas av Region Stockholm.

Genomförande

Genomförandet av uppstartsprojektet beskrivs i bilagd IDEAS-ansökan.

- Hur kan miljö, jämställdhet, integration och mångfald användas som verktyg i projektet?

Se ovan samt IDEAS-ansökan.

Samverkan

- Ska projektet genomföras som ett samverkansprojekt?

Uppstartsprojektet kommer genomföras som ett samverkansprojekt.

- Finns det kopplingar till andra program?

Tänkt projekt kopplar främst till pågående projekt Sthlm Life Tech och Sthlm Scale-up men även med övriga svenska life science inkubatorer inom ramen för ALIS (Association of Life science Incubators in Sweden), som kommer att öka utbytet av metoder och modeller och bedöms konkret gynna samtliga parter. Andra exempel är EIT Health och EEN för internationella nätverk samt de strategiska innovationsprogrammen Swelife och Medtech4Health för den nationella uppkopplingen

- Kan projektet genomföras som ett så kallat Östersjöstrategiprojekt?

Projektet är regionalt med nationella samarbeten. EU:s strategi för Östersjöregionen hanteras inte i detta projekt.

Dokumentation av möten, minst dagordning och protokoll för varje möte som genomförts, fysiskt eller virtuellt.

Ett flertal möten har genomförts med regionala innovationsstödsaktörer, som Region Stockholm, Sting, SU Holding mfl. se bilaga.

Flertalet arbetsmöte har också genomförts med Cascelotte för att designa, utvärdera och analysera patentdata möjligheter att vara verktyg för urvalskriterier samt mätning av regioners innovationsförmåga.

- Dokumentation i form av beskrivning av de aktiviteter som genomförts för att utveckla ett potentiellt huvudprojekt.

I huvudsak har arbetsmöten genomförts med Region Stockholm samt sonderingsdiskussioner förts med SU Holding och Sting för att efterhöra intresse för engagemang i ett genomförandeprojekt. Möjligheten till ett uppstartsprojekt medförde ett avstannande arbete med ett genomförandeprojekt då det bedömdes vara av större vikt för att säkerställa förmåga till pilottestning och fortsatt gränsytarbete med Region Stockholm. Beslutet fattades gemensamt mellan projektparterna. För möten se bilaga.

Patentanalysarbetet

Research i användning av patentdata som indikator på innovationsaktiviteter i en region. Arbetet utfördes av Cascelotte AB i samarbete med KIInnovations

1. Uppstarts workshop för att definiera området och frågeställningarna.
2. Anpassning av sökkriterier för researchuppdraget
3. Analys av data
4. Avslutande workshop med sammanfattning av resultaten och diskussion hur mätetal från patentdata kan användas för att följa upp innovationsaktiviteter på gruppnivå och som urvalskriterier i bedömning av idéer i med ursprung utanför akademien.

- Angivande av och om och i så fall när huvudprojektansökan kan förväntas.

Det operationella arbetet i de båda förstudierna inom KI Innovations samt samtalen och workshoparna med Region Stockholm har bidragit till att en uppstartsprojektsansökan, IDEAS ärendenummer 20354320, har skickats in till Tillväxtverket. Se ansökan i bilaga. Beslut väntas fattas i samband med att slutrapporterna för förstudierna lämnas in i slutet av mars.

En ansökan för ett genomförandeprojekt kan som tidigast lämnas in hösten 2022. Om upp-

startprojektet bifalles kommer ett genomförandeprojektsansökan troligen lämnas in under våren 2023.

- En förändringslogik för ett framtida genomförandeprojekt.

Vidare ska ni komma in med dokumentation som innehåller:

-Avsiktsförklaringar i de fall det erhållits från företag.

- Inga avsiktsförklaringar finns kopplat till innovationskontorsförmågan då detta inte är aktuellt. Däremot vittnar IDEAS-ansökan om Region Stockholms engagemang.

- Rapporten ska ge svar på angivna frågeställningar under rubrik mål.

Se ovan.

7. Beskriv eventuella bidrag i annat än pengar (privat och offentligt)

Redogör för vad de olika resurserna har tillfört projektet, exempelvis hur medfinansierärens personal arbetat med periodens aktiviteter.

Läs mer om [medfinansiering på Tillväxtverkets webbplats](#).

Förstudien har finansierats av KI Innovations, Tillväxtverket och kontanta medel från Region Stockholm. Personella och inköpta resurser har helt utgått från KI Innovations.

8. Beskriv eventuella aktiviteter av socialfonderskaraktär

Beskriv eventuella aktiviteter av socialfonderskaraktär och kostnaderna kopplade till dessa. Läs mer om kostnader av [socialfonderskaraktär i handboken på Tillväxtverkets webbplats](#).

Inga

9. Beskriv eventuella aktiviteter som genomförts utanför programområdet

Beskriv vilka aktiviteter som genomförts utanför programområdet under aktuell redovisningsperiod och varför.

Inga

10. Beskriv aktiviteter som innehåller de minimis och/eller statsstöd

Det framgår av beslutet om ert projekt beviljats stöd i form av de minimis eller statsstöd. Beskriv endast de aktiviteter som fått denna typ av stöd under aktuell redovisningsperiod

Läs mer om [statsstöd i handboken på Tillväxtverkets webbplats](#).

Inga

11. Övriga kommentarer

Ange eventuell ytterligare information om projektet och dess resultat som bör uppmärksammas

Inga

Del 2 - Slutrapport

Avser hela projektperioden

12. Sammanfattning av projektet, dess aktiviteter, mål och resultat

Beskriv de aktiviteter som genomförts under hela projektperioden, hur dessa kopplats till målen samt vilka resultat det har lett till. Stäm av gentemot ert beslut.

Se ovan.

Förstudien har utfört research genom intervjuer med målgrupperna som inkluderar mottagare och av innovationsstöd och aktörer som erbjuder innovationsstöd. Dessutom utfördes en analys av hur innovationsaktivitet i en region kan uppskattas utifrån patentdata. Patentdata är en viktig indikator på innovationsaktivitet och relevant inom lifescience. Projektet validerade behovet av innovationsstöd för innovatörer som agerar i lifescience området. Ett specialiserat innovationsstöd för lifescience tillhandahålls idag till innovatörer på verksamma i akademien. Frågeställningarna som innovatörer ställs inför är i huvudsak desamma oavsett om innovationen har sitt ursprung i akademien eller i samhället.

Förstudien har påvisat ett validerat behov av ett breddat regional innovationskontors förmåga motsvarande 25-50 case per år, varav 3-5 inom deeptech. Behovet för dessa idébärande motsvarar befintliga processer, metoder och verktyg men behöver kompletteras med andra riskminimeringsverktyg som tex patentdata för att bidra till valideringen av ett projekts affärsmässighet.

Däremot kan konstateras att KI Innovations inte med nuvarande uppdrag kan vara ägare av en sådan förmåga. Ett erbjudande om till innovatörer om innovationsstöd rekommenderas ske i samverkan mellan aktörerna i regionen

13. Kommentera det slutliga utfallet av indikatorerna

Jämför ackumulerat utfall mot målvärde (se punkt 5 ovan) och kommentera eventuella avvikelser samt vilka lärdomar ni har dragit av detta.

Förstudierna har inga indikatorer.

14. Beskriv hur ni arbetat med att sprida projektets resultat

Beskriv större informationsinsatser som utförts i samband med projektavslutet, projektets eventuella resultat samt hur EU:s medverkan har synliggjorts. Bilägg gärna eventuella utvärderingsrapporter.

Slutrapporten för förstudierna finns nedladdningsbara från KI Innovations hemsida och dessutom finns en kortversion i form av ett gemensamt bildspel med den andra avslutade förstudien. Resultaten kommer också att presenteras under Region Stockholms Innovationskonferens i maj 2022.

I all kommunikation har det dels framgått att förstudien är finansierade av strukturfonderna

och i allt material har också EU-loggan funnits med.

15. Beskriv uppföljning, utvärdering och lärande

Utifrån Tillväxtverkets riktlinjer avseende utvärdering (3P och 3N) beskriv metoder och insatser för att följa upp och utvärdera projektet samt hur utvärderingen använts för att skapa ett lärande. Bilägg gärna eventuella utvärderingsrapporter.

Förstudierna omfattar inte extern utvärdering. Intern utvärdering har genomförts via internt frågebatteri och en utvärderingsworkshop i projektgruppen. En intern workshop genomförs efter projektavslut med alla anställda på KI Innovations för diskussion kring och spridning av lärandet från förstudierna.

16. Diskussion och slutsatser

Beskriv vilka delar av projektet som varit framgångsrika och vilka delar som inte har fungerat lika bra. Ange orsaker och vilka lärdomar som uppstått till följd av detta.

I utvärderingen har det framkommit att vi hade behövt lägga ännu mer tid på att bygga in ett operationellt hållbarhetsperspektiv än vad som genomförts. Effektllogksarbetet krävde också flera iterativa cirklar för att helt landa för ett uppstarts- eller genomförandeprojekt än beräknat.

Ett ännu större fokus på uppsökande och kunskapsöverförande aktiviteter för att nå den aktuella målgruppen behövs i dessa tidiga skeden. Vikten av samverkan med andra aktörer kan inte nog understrykas för detta syfte.

Förankring med Regionen har också varit ett omfattande arbete liksom vikten av linjering med pågående strategiarbete i regionen. Något som också medförde att en förlängningsansökan lämnades in till Tillväxtverket samt omarbetning av kartläggningsarbetet av pågående aktiviteter i regionen för att säkerställa linjering och förstärkning.

17. Efter projektslut

Beskriv hur ni arbetar vidare med projektets resultat efter projektet har avslutats

Under våren 2022 kommer ett internt KI Innovations lärandearbete genomföras i syfte att utvärdera projektmetodik, uppkomna resultat mm. Detta kommer genomföras oberoende av uppstartsprojekt eller inte. Föreslagna acceleratorsmoduler innehåller vissa delar som kommer bidra till att ytterligare vässa de processer och erbjudanden inom KI Innovations inkubatorsförmåga. Ett arbete som då bidrar till att bolagen som exiteras ur inkubatorsprogrammet lättare kan utvecklas via ett acceleratorserbjudande.

Bifalles uppstartsprojektet kommer det att startas upp i början av maj. Om det inte blir ett uppstartsprojekt kommer KI Innovations, då med mindre resurser, verka för att samarbetet med Region Stockholm fortsätter att utvecklas i den riktning som förstudien pekat på.

18. Övriga kommentarer

Ange eventuell ytterligare information om projektet och dess resultat som bör uppmärksammas